

**Справа «Хеглас проти Чеської Республіки»
 (“Heglas v. the Czech Republic”)**

У рішенні, ухваленому 1 березня 2007 року у справі *«Хеглас проти Чеської Республіки»*, Суд постановив, що:

- мало місце порушення ст. 8 Конвенції, яке виявилось у використанні переліку вхідних та вихідних дзвінків, зроблених заявником з мобільного телефону;
- було порушено ст. 8 Конвенції стосовно запису на диктофон розмови між заявником та А.Б.;
- не було порушено ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 1018 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник Войтех Хеглас є громадянином Чехії, народився 1976 року. На даний час він перебуває у в'язниці м. Валдіс.

У січні 2000 року невідомі вчинили напад на жінку, викравши у неї сумку. У сумці була велика сума грошей (приблизно 8 730 євро). Наступного дня після інциденту працівники поліції заарештували А.М.

У процесі розслідування було постановлено здійснити прослуховування телефонних розмов заявника з його мобільного телефону за період від січня до початку лютого 2000 року. До того ж, на пропозицію поліції п. А.Б., подруга А.М., погодилась на зустріч із заявником із прихованим у неї під одягом диктофоном. Під час зустрічі заявник зізнався, що разом з А.М. організував пограбування. Розмову було записано на аудіо-плівку.

У липні 2000 року суд визнав заявника винним у вчиненні пограбування та засудив його до 9 років ув'язнення. У своєму рішенні суд, з-поміж іншого, врахував такі два докази: 1) перелік вхідних та вихідних

дзвінків з мобільного телефону заявника, які підтверджували, що він спілкувався з п. А.М. до і відразу після вчинення нападу 19 січня 2000 року; 2) протокол розмови між заявником та п. А.Б. Ці докази суд визнав найбільш вагомими.

Заявник оскаржив обвинувальний вирок щодо себе, стверджуючи про незаконність використання зазначених доказів. Однак апеляційний суд відхилив скаргу заявника. Пан Хеглас звернувся також до Конституційного суду. Він вказував передусім на те, що здійснення прихованого запису його розмови з п. А.Б. було порушенням ст. 6 та 8 Конвенції. Однак Конституційний суд відхилив скаргу заявника, зазначаючи, окрім іншого, що заявника було визнано винним на підставі низки інших доказів, належність та достовірність яких не піддавались сумніву.

Зміст рішення Суду

Заявник стверджував, що використання п. А.Б. підслуховуючого пристрою для запису їхньої розмови, перехоплення слідчими органами та судом його телефонних розмов, а також їх використання як доказів були порушенням ст. 8 та ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Суд передусім відзначив, що використання переліку телефонних розмов заявника у ході кримінального процесу щодо нього було втручанням у його право на повагу до приватного життя.

Суд встановив, що перехоплення та запис телефонних розмов було здійснено у січні 2000 року за постановою судді, ухваленою на підставі ст. 88а Кримінально-процесуального кодексу Чеської республіки. Однак ця стаття набула чинності лише 1 січня 2002 року. Уряд вказував також на інший закон, що надавав компетентним органам можливість перехоплювати телефонні розмови особи чи її мовні контакти, здійснені завдяки іншим засобам зв'язку. Йшлося про Закон «Про телекомунікації».

Втім, і в цьому випадку Суд встановив, що належні до справи норми згаданого закону набули чинності лише у липні 2000 року.

Тому Суд дійшов висновку, що втручання у права заявника не було вчинено «відповідно до закону».

Суд далі зауважив, що навіть наявність законних підстав для відстежування телефонних розмов заявника все одно не запобігла порушенню Конвенції. Адже у переліку розмов, який використовувався як доказ у справі, були зафіксовані й ті розмови, які мали місце за два дні до ухвалення постанови про перехоплення та запис розмов.

Відтак, Суд постановив, що мало місце порушення ст. 8 Конвенції.

Суд також зазначив, що прихований запис п. А.Б. її розмови із заявником був втручанням у права заявника на повагу до приватного життя.

Спираючись на свою прецедентну практику, Суд дійшов висновку, що зазначений захід не відповідав усім вимогам, сформульованим Судом у його попередніх рішеннях стосовно таких категорій справ. Зокрема, національний закон не визначав з достатньою чіткістю межі і способи доступу, контроль та використання інформації, отриманої шляхом таємного підслуховування та запису.

Тому Суд вказав, що відповідне втручання також не було здійснено «відповідно до закону», і постановив про порушення ст. 8 Конвенції і в цьому випадку.

Беручи до уваги свою прецедентну практику, Суд відзначив, що використання переліку телефонних викликів заявника та прихований запис його розмови на диктофон не були порушенням права заявника на справедливий суд. Тому Суд постановив, що порушення ст. 6 Конвенції не було.